

TOVĂRĂȘIA

Foaie economică, care cuprinde tot felul de povețe despre formarea și conducerea tovărășiilor economice
Foaia oficioasă a „Reuniunii proprietarilor de vite din Orăștie”, care face asigurarea vitelor.
— Sfaturi pentru agricultură, meserii și negoț, și îndrumări pentru valorizarea produselor economice —

Aduș economic la „LIBERTATEA“.

Apare tot a doua Duminecă.

Intocmită de VAS. C. OSVADĂ

Să învățăm!

Suntem un popor de plugari, dar plugari cinstiți și cu multă dragoste de muncă, pe cât de ostenitoare, pe atât de cinstită.

Plugăria noastră, însă cu oieritul și creșterea vitelor ce să țin de această indeletnicire, — așa cum o facem și noi azi, nu mai este îndestulătoare, ca să pășim cu pași încrezători pe cărările noi ce le-a deschis lumina popoarelor pentru a jungerea la bunăstare și prin asta la înaintarea culturală și socială.

Dorul de viață și nizuința de înaintare, le avem și noi, ca ori-care neam vrednic să trăiască alături cu alte neamuri luminate și sănătoase în lucrările lor înțelepte.

Ca să ne putem împlini acest dor și să fie nizuințele noastre cu roade bogate încununate, avem datoria față de noi și față de neamul nostru, — să învățăm!

Vremea iernii ne dă prilejuri zi de zi, seară de seară — să învățăm! Să ne adunăm 2 ori 3 ori 10 ori mai mulți. Să cetim la olaltă — în tovărășie — gazete și cărți! Să mergem cu drag la cuvântările și prelegerile ce le țin fruntașii nostri în satele noastre ori în orașele din apropierea acestor sate!

Abonarea gazetelor și cumpărarea cărților să ne fie cea mai plăcută cheltuială. Și dacă le avem, și gazete și cărți să le cetim din doască în doască, să le sfătuim, ca peste câțiva ani să dovedim că cinstim memoria marelui nostru bărbat, care a zis îndurerat de viitorul neamului nostru: »Carte, carte, mărită nație românească!»

Să folosim dar bine și mult și cuminte zilele și serile din iarna asta și din cele ce vor să vie!

Dela

„Reuniunea proprietarilor de vite“ dela Orăștie.

Convocare.

Membrii „Reuniunii proprietarilor de vite în Szászváros-Orăștie” și toți plugarii și sprijinatorii culturii de vite, sunt invitați prin aceasta cu toată dragostea la o

MARE ADUNARE

ce să va ține, **Duminecă în 26 Decembrie st. n. a. c. în Orăștie** la orele 2 după amiază în sala cea mare a hotelului „Transsylvania” cu următoarea

ordine de zi:

1. **Însămănătatea culturii și a asigurării vitelor.**
2. **„Reuniunea proprietarilor de vite” dela Orăștie: cum s'a făcut și felul cum va lucra. Raportul direcțiunii și eventuala întregire a direcțiunii și comitetului de supraveghiere.**
3. **Însămănătatea organizării economice prin tovărășii.**
4. **Discuții economice libere și eventuale propuneri.**

Pentru „Reun. proprietarilor de vite în Szászváros-Orăștie“.

Vasile C. Osvadă. Ioan Moța.

*

Adunarea vestită aici dorim să fie întâiul pas în public înainte de a pune în lucrare prin Reuniunea noastră, atât asigurarea vitelor cât și celelalte mijloace ce le credem potrivite pentru înaintarea economică prin cultura vitelor și prin organizarea de tovărășii.

În această adunare vom sta cu toții la sfat, ca și împreună să chibzuim și să alegem așa fel mijloacele de lucrare, ca roadele să fie mai bogate și izbînda mai măreată.

Nu ne-om aduna dar să facem paradă și alaiu. În semnul muncii și cu dorul de lucru vă rugăm să grăbiți la adunarea dela Orăștie!

Am dori să vedem la această adunare pe lângă membrii de până acum ai Reuniunii noastre, cu deosebire pe trimișii societăților de asigurarea vitelor ce lucrează și acum ca tovărășii ocazionale: să ne împărtășească roadele ajunse și greutatele de care au dat. Ca astfel învățînd toți din praxa acestor fruntași — să întocmim astfel lucrările Reuniunii, ca roadele să fie cât mai mari și greutatele cât mai mici!

Așteptăm apoi cu drag să ia parte la această adunare pentru muncă, cite 2—3 fruntași din cit mai multe comune românești, și din apropiere și din depărtări cit de mari.

Căci cu cit să vor înfățișa mai mulți din cit mai multe sate — să va ușura munca noastră, după-ce toți cei adunați vor avea prilejul să ia informații amănunțite prin graiul viu al vorbitorilor dela adunare.

Din comunele apropiate de Orăștie rugăm să poștească la adunare cit de mulți, ca sfatul nostru să aibă și pe dinafară icoana înpunătoare a unui sfat de însemnătatea ce de fapt o are sfatul nostru dela Orăștie. Veniți dar cu drag și cit de mulți, iubiți plugari și fruntași ce aveți la inimă înaintarea economică a neamului nostru, căci mare ne este credința, că adunarea dela Orăștie un început de o rodnică muncă va să fie!

Și Dzeu ne va ajuta, ca să mergem și noi cu pași mai rezezi — înainte!

*

Direcțiunea „Reuniunii propriet. de vite” dela Orăștie ține Simbătă în 25 Dec. a. c., la 4 ore d. a. prima sa ședință, după înregistrarea

firmei și intrărirea statutelor. În aceasta ședință să vor desbata lucrări de mare însemnătate și să va pune temelia lucrărilor ce le va face Reuniunea, întru ajungerea mai cu bine la țintele alese ce și-a pus înainte.

*

Tovărășiile ocazionale, de asigurarea vitelor, sunt de nou rugate să ne trimită datele cerute.

Ca muștră de felul datelor ce le cerem, lăsăm să urmeze aici raportul, ce ne-a sosit dela „Tovărășia de asigurare” din comuna Proștea (u. p. Szentágota), trimis prin dnii: Simion Dutcus, prezident și Ioan Șerban, inv., notar.

Raportul este următorul:

Tovărășia din Proștea s'a înființat la 3 Ianuarie 1909, pe baza unui contract făcut după un formular dela despărțămîntul „Agnita” al Asociațiunii. S'au înscris 62 membri cu 219 vite. Taxa de înscriere de fiecare membru 2 cor., pentru înființarea unui fond al tovărășiei. Cazurile de despăgubire să plătesc după suma asigurării, adică fiecare plătește conform sumei sale asigurate (așa credem: până iasă suma vitei păgubite. Nota Red.)

La 29 Noembrie s'a ținut adunare, cînd s'a constatat că la Tovărășie sunt asigurate 185 vite în preț de 26 mii 442 coroane.

Cazuri de nenorocire au fost 3, în preț de 340 coroane. Dela toate aceste cazuri s'a folosit și carnea și pielea, așa că Tovărășia n'a avut pagubă. În al 4-lea caz paguba a fost de 85 coroane. S'a putut folosi numai pielea, vîndută cu 25 cor. Restul de 60 cor. l'au plătit păgubașului membrii tovărășiei. Conform contractului fiecare membru e dator a plăti an de an cite 1 cor. peste tot și 10 flieri de fiecare cap de vită, pentru creșterea fondului

Cam așa fel de raport rugăm să ne trimită toate tovărășiile noastre ocazionale pentru asigurarea vitelor, ca să ne putem orienta dela început.

Pe toți care fi privește îi rugăm să trimită cu grabă astfel de rapoarte și anume la adresa redactorului nostru Vasile C. Osvadă, directorul „Agricolei” în Hunedoara-Vajdahunyad.

*

Boale de vite. După datele oficiale a ministerului de agricultură

din Budapesta, în săptămîna trecută au fost următoarele boale de vite în țara întreagă:

Armurare (lépfene) în 177 sate.	
Turbare	» 221 »
Mucărie	» 24 »
Vărsat de oi	» 98 »
Rîie	» 72 »
Boală de bivoli	» 8 »
Boală de porci	» 436 »
Orbanț de porci	» 166 »

Inscrierile de membri la „Reuniunea proprietarilor de vite dela Orăștie și înștiințarea vitelor pentru asigurare, să pot face și e de lipsă să se facă de pe acum, căci, după cum am mai spus, întru cît înștiințările vor fi de ajuns, — Reuniunea își începe lucrarea (asigură și plătește pagube) deja începînd cu anul nou românesc!

Înștiințările și toate scrisorile în trebi de ale Reuniunii și de-ale asigurărilor, deocamdată să se adreseze de-adreptul la redactorul nostru *Vasile C. Osvadă* în Hunedoara — *Vajdahunyad* — după cum am amintit și în numărul trecut al „Tovărășiei“. Tipărituri atît pentru membri cît și pentru asigurarea vitelor, primesc gratuit și dela redacția foii „Libertatea“ în Orăștie — *Szászváros*, și dela redactorul nostru în Hunedoara — *Vajdahunyad*.

Ca să înlesnim însă lucrul, la numărul defață al „Tovărășiei“ alăturăm pentru fie-care sat, unde sunt abonați de-ai noștri, atît liste de membri, cît și foite pentru vite.

Ca să nu fie însă aceste liste greșit umplute dăm aici un formular de listă și foită — umplut ca pilduire, după care rugăm să fie umplute toate listele și foitele.

Rubicele lăsate neumplute în formularul alăturat aici, — să fie tot așa lăsate și în listele și foitele aievea, căci datele acele le umplem aici la noi.

Rugăm să cetiți aceste formulare cu multă luare aminte, ca să nu avem apoi prea mult de îndreptat și de întreat.

Să se știe înse, că înștiințarea pentru asigurarea vitelor, numai așa să ia în socoteală dacă să plătesc la înscriere taxele ce au fost împărțite și în „Indrumările pentru asigurarea vitelor“ publi-

cate în numărul trecut al „Tovărășiei“. Aceste taxe *deocamdată* sunt a să trimitte la adresa băncii „Agricola“ din Hunedoara — *Vajdahunyad*.

Mai bine și mai cu scop este, dacă un fruntaș din un sat, adună taxele dela toți și deodată cu listele și cu foitele le trimite la Hunedoara. Banii la banca „Agricola“, listele și foitele la redactorul nostru *Vasile C. Osvadă*.

Taxele de trimis sunt: cînd grupa de asigurare are vite în valoare de 1 milion coroane:

- 1) *Taxa de înscriere de 1 coroană pentru fiecare 1000 (una mie) coroane asigurată.*
- 2) *Cîte 1 cor. pentru fiecare quotă subscrisă.*
- 3) *Taxa unui caz de pagubă (la o grupă de 1 milion 4 fileri pentru fiecare 100 (una sută) coroane asigurate.*

Despăgubirile încep din ziua, cînd Reuniunea își începe activitatea (lucrarea), ceea-ce să face cunoscut prin foaia „Tovărășia“.

Înainte de începerea asta, despăgubiri nu să dau.

Prin urmare este spre binele proprietarilor de vite, să se înștiințeze cît mai mulți și cît mai iute, ca să începem în curînd cu despăgubirile!

Folosirea tipăriturilor să face după mostra (formularul) po-menit mai sus, pe care îl dăm alături în întregime, în care sunt scrise ca model și răspunsurile.

Vezi tabelele umplute, de mostră, pe pagina de alături (pag. 3).

„**Listă**“ și „**Foită**“ Aceste două numiri le folosim la Reuniunea noastră în trebile de asigurarea vitelor.

Listă îi zicem pe scurt, ca mai bine să fie ținută în minte, la „Declarațiile de membri“ pe care trebuie să le subscrie fie-care membru și prin urmare fie-care asigurat la Reuniunea noastră.

Foită îi zicem la evidența vitelor (cadastrul vitelor) de care i-să deschide cîte una fie-cărui asigurat. În această „Foită“ să cuprind toate vitele asigurate ale unui proprietar, întocmai ca la cartea fonduară (*grundbuch, telekkönyv*), unde să ține seamă de averea nemiscătoare (de pămînt și case).

Insoțirile ocazionale pentru asigurarea vitelor, fiindcă sînt întreprinderi fără statute, — pe multe locuri sunt urmărite de deregătorii și au neplăceri. Așa de pildă ne scria țăranul *Vasile Milu* din *Dîrște* că ei acolo au fost înființat o tovărășie ocazională pentru a să ajuta la pagube în vite, dar n'au pace cu ea, căci deregătorii le cer statute în toată forma.

„In comuna noastră *Dîrște* — ne scria încă în vară fratele *Milu* — s'a format o societate, care are în vedere trebuințele de obște ale economilor în privința pășunatului și a asigurării de vite, — dar vă rugăm să ne trimiteți formular de Statute, **căci deregătorii (autoritățile) brașovene nu ne îngăduie să existăm (să lucrăm) ca societate fără statute!**“

Bunii frați ne cer formular de statute. Dar în zadar l'am trimite, că numai atunci s'ar putea folosi de ele, cînd ar avea și cele 200.000 cor. pe care să le pue cauție pentru societate de-odată cu înaintarea Statutelor la tribunal. Altfel nu li-s'ar întări.

Ci sfatul nostru e: dacă ne-a ajutat Dumnezeu nouă celor dela Orăștie să cîștigăm cauția și să avem statutele întărite, și fiindcă Statutele noastre dau scutul legii și pentru frații dela *Dîrște: vie și ei și să însurue în rînd cu noi*, și vor putea lucra cu pace, netulburăți mai mult de nimenea, fiindcă temeiul nostru e pus pe lege și întărit de tribunal!

Înțelegerea

între conducătorii asigurării vitelor și membri cu vite asigurate, —

să va face mai ales prin foaia asta *Tovărășia*. Timp de a scrie scrisori deosebite tuturor, nu avem. La tot ce e de interes de obște, să dă răspuns și lămurire și îndrumare, prin foaie, — precum am vestit și în numărul trecut.

Rugăm să se iee la cunoștință și să se urmărească împărțirile din foaie venite dela Reuniune!

Tovărășiile din Anglia.

De ani de zile lucrăm și în demnăm poporul pentru înființarea tovărășiilor, pentru munca laolaltă, căci numai așa putem ținea piept cu multele năcazuri și neajunsuri ce ne vin într'una pe cap. Prin înființarea tovărășiilor, prin puterea

izvorită din unirea celor ce au interese comune, vrem scăparea mulțimii de traiul greu și amar, la unul mai bun, la o viață nouă, la o viață neatîrnată și creștinească pe sama mulțimei de „urcenici nerăsplățiți ai pânii“.

Cunoscînd izbînzile ce le-au avut și le au tovărășiile pretutindeni, vom putea judeca cu măsură dreaptă valoarea tovărășiilor în societatea de azi.

Anglia e țara tovărășiilor și-a magazinelor de conzum. Milioane de lucrători își găsesc scăparea în tovărășii, în munca laolaltă.

Tovărășiile centrale din Anglia au întinse legături internaționale pentru schimbul mărfurilor, au averi mari în colonii și au o mulțime de corăbii comerciale proprii. În Germania însoțirile de credit formează partea caracteristică a mișcării tovărășiilor. Și nu puterea banilor e puterea mișcării tovărășiilor nemțești. Nu! *Dorința* curată de a ajuta pe nevoias, binefăcerea, creștinizmul fac adevărata tărie, care răsuffă mai ales în aerul sănătos dela țară. În Anglia puterea o au tovărășiile de conzum (bolțile). Nu numai rezultatul, dar creșterea lor e foarte mare. *Tovărășia țesătorilor* din *Rochdale* (cea mai veche tovărășie, izvorul întîi al tuturor tovărășiilor!), are o învîrtire anuală de 8 milioane coroane. *Tovărășiile de conzum (bolțile)* din Anglia au peste 10 milioane membri, cari reprezintă 2 milioane 430 mii de familii. În Anglia 1/5-a parte a locuitorilor cumpără dela tovărășii de conzum, cari produc la an marfă peste 270 milioane cor. Wholesale e nu numai în Anglia, dar în toată lumea cea mai puternică centrală de tovărășii, învîrtind la an o sumă de 594 mil. 900 mii Cor. Această centrală are magazinele, morile apoi fabricele sale proprii, iar corăbiile sale aduc marfă de peste mări și țări. *Tovărășia centrală din Manchester* înființată în 1862 cu un capital abia de 25 mii cor., azi are un capital de 36 milioane coroane. *Tovărășia Wholesale* în 1907 avea fonduri de rezervă de 26 mil. cor., și depuneri de 71 milioane. *Tovărășiile* acestea de conzum (bolțile), nu numai că au berechet pentru procurarea marfei, dar pot și împrumuta bani. Dar nu numai în orașe mari, ci și la sate între plugari sunt astfel de tovărășii. Între tovărășiile economice sunt 114 tovărășii de conzum ale plugarilor, cari învîrtesc un capital de 10 milioane cor. la an.

Vedem dară că la bunăstare numai prin munca laolaltă să poate ajunge.

Să luăm pildă și noi dela poarele înaintate în economie și să înființăm și noi cît mai multe tovărășii.

După aceste modele Vă rugăm să folosiți tipăriturile ce le aveți în treaba asigurării vitelor. Căci altcum am avea mari încâlțituri și mult lucru zadarnic.

Cît să poate Vă rugăm să nu Vă înștiințați la noi unul cîte unul. Să Vă adunați, să Vă sfătuiți în sat 10, 20, 100 ori și mai mulți și să ne trimiteți înștiințările de odată.

Tălmăciri.

Corporație — înseamnă munca la olaltă.

Intovărășirea de bună voce, a mai multor persoane cu aceleași trebuințe și aceleași ținte, care, prin munca laolaltă, tind să îndeplinească fel și fel de lucruri economice, rînduindu-le așa — ca să facă un întreg pentru îndeplinirea nevoilor de obște. Țința cooperației e organizarea rațională (cuminte) a vieții economice.

Cooperația noi o numim întovărășire și cooperativei le zicem Tovărășii.

Colo, lecase, manco să numește partea ce lipsește (lipsa) dela un întreg. Calo înseamnă lipsa din bucate, sămințe, lecase lipsa lichidelor (beuturi, vin, bere) și manco lipsa din bani fie de hirtie fie de metal. De pildă 1 florin nou nouț trage ceva peste 11 grame, umblînd însă din mână 'n mână să mai tocește din el și lipsa aceasta să chiamă „manco“.

Etalon înseamnă un prototip de măsură. În teoria băncii și a circulațiunii baza monetară să numește etalon. Cînd zicem că România are etalon de aur, înseamnă că moneda legală (banii) în care trebuiesc să se plătească biletele de bancă (banii de hirtie), e moneda de aur. Cuvîntul „etalon“ să folosește și la măsura de interese (camătă), spunîndu-să de pildă etalonul de 4, 5, 7 (la sută).

Talon să numește biletul de învoire la hirtii de valoare (cuote, acții), pe baza căruia să dă o nouă coală de cuponi. În jocul de cărți să numește talon restul cărților neîmpărțite.

Scadență (termin, quart, rata, roata, scăderea, ziua) să numește timpul de plată hotărît, sau partea socotită, ori suma hotărîtă, mai ales pentru plata din cînd în cînd a unei datorii. Poporul nostru știe vorba asta mai ales la cambii (la vecsăle, la valtauă) cînd zice că: i-a venit rata ori quartul adecă scadența de plată a cambiului.

STIRI

Bancă nouă. În Uioara (Maros ujevâr) s'a înființat bancă nouă românească cu un capital de 200.000 cor. sub numele de „Șoimul“. De Dzeu s'ajungă zborul Șoimului.

Cîte bucate s'a făcut în 1909 în lume? În anul acesta roada peste tot a fost mai bună ca 'n anul trecut. Au fost bucate foarte bune în Rusia, India, Australia, Kanada, Serbia și Portugalia; bune în Statele Unite din America-de-Nord, Argentina, Italia, România, Bulgaria etc. etc. La noi au fost slabe.

	S'a făcut		
	în 1909.	în 1908.	
Grâu:	939 27 m. j.	867 95 +	71 37
Săcară:	447 25 m. j.	432 08 +	15 17
Orz:	370 40 m. j.	326 54 +	43 86
Ovăs:	651 75 m. j.	563 66 +	88 09
Cucuruz:	1039 66 m. j.	976 11 +	63 55

Au fost cu 282 04 mil. m. j. m. tr. mai multe bucate ca 'n 1908.

Intre Lăpușul-ung. și Baia-mare să va face tren, pentru care s'a și dat îngăduința ministerială.

Invățaceii meseriași (inașii) români din Sibiu, de cînd a dat frîgul în toate după-amezile Duminecilor sunt găzduiți de »Reuniunea sodalilor români« unde în casa caldă li-să spun lucruri frumoase și de folos din partea domnilor dela reuniune. Cei cari nu știu scrie și ceti vor fi deprinși și la treaba asta.

Papta să laudă de sine.

Agenturi postale nouă, s'au deschis în gara Sinca-nouă (Făgăraș), în Pianul-de-jos și Pianul-de-sus (Sibiu), în Finiș (Bihor), în Chiciud (Cluj), și Țințari (Făgăraș).

Linia ferată Șimleu-Ciucea să va deschide cu siguranță în primăvară să vor începe lucrările, cari vor ușura incitva soarta fraților noștri din satele pe unde trece ajutînd-i a ajunge la puține venite laterale.

„Sentinela“ banca românească din Satu-nou și-a ridicat capitalul dela 340.000 la 420.000 cor. S'ajute Dzeu.

„Din putere proprie“. Așa să chiamă cartea tradusă din nemțește a dlui N. Petra-Petrescu în care sunt pilde din viața oamenilor mari; e o putere de a munci și ajutorare proprie pentru tinerime și popor. Să poate căpăta la »Asociațiune« în Sibiu.

Societatea generală română pentru fabricarea zahărului cu capitale din Bruxela — și-a încheiat socotelile pe anul 1908—909 c'un câștig curat de 2 mil. 777 mii 333 franci, mai puțin ca în anul trecut cu 673 mii 867 franci.

Cauza e sumpirea napilor de zahar și a cărbunilor.

„Noi — și ceilalți Români“. Să chiamă carte dlui Silvestru Moldovan în care să spune că pentru înghetarea vieții noastre economice s'a lucrat și lucră prea puțin. Noi de-altfel n'am primit cartea.

Colonizări, Că să îngrijește stăpînirea și de cei săraci și năcăjiți, — să înțelege de cei dintre ai lor să vede din faptul că de curînd s'a zidit pe sama ciangăilor în Deva 33 și 'n Valea lungă 50 case. S'a mai zidit încă în Nevrincea 35, în Moșnița 40 și 'n Balint 9 case lingă cele de pîn-acum, apoi biserica și școală. Din darea mare care o plătim într'o formă cu toții să zidesc case pe sama ciangăilor, pe cari li aduc în coastele noastre, iar noi Români... sărutăm pragul ușii și luăm bita pribegiei și drumul cătră America.

Arz-o focul de dreptate!

Fabrica de mobile soc. pe acții din T. S. Martin a fraților noștri slovaci trecuți în proprietatea băncii „Tatra“ una dintre cele mai tari bănci a lor.

Atestatul de slujbă. Până acum foarte des s'a pus întrebarea dacă e dator negustorul a-i da calfei (ficio-rului) eliberat din serviciu, atestat?

Acum această întrebare s'a lămurit căci după hotărîrea ministrului de comerț adusă sub Nr. 28.000/909 comerciantul (negustorul) e dator a-i da calfei atestat de serviciu, fără privire dacă calfa a avut sau nu carte de serviciu.

În Roma sa înființat o tovărășie în caz de grevă a lucrătorilor.

Camera comercială din Roma va ajuta tovărășia cu 10 mii franci. Asemenea tovărășii sunt pe cale a să înființa în mai multe orașe mari din Italia.

POSTA REDACȚIEI

Dlui N. Ungurean, Musca. Pentru treaba ce ne-ai scris te rugăm adresează-te colaboratorului nostru Traian Iarca, medic veterinar în Brașov, str. Cacova Nr. 5, de unde capeți deslușiri.

Dlui St. Ragep Beba-veche. Azi Vi-s'a trimis „Legea Tov.“ unde aflați toate cele de lipsă.

Dlui Alex. Moldovan, — Forâu. Carte pentru învățatul unguresc afli la librăria N. I. Ciurcu la Brașov.

Dlui S. Pârva, Grohot. Mașină de tăiat nutreți „Tornado“ afli la Reuniunea română de agricultură din Sibiu. Adresază-te dlui Vict. Tordășianu, Sibiu, de unde primești informații.

Abonat Nr. 25. Fabrică de zahar să află în România în Azuga și Ploesti.

Dlui D. Bosca, Maier. Te rugăm adresează-te colaboratorului nostru dlui Traian Iarca, medic veterinar în Brașov str. Cacova Nr. 5.

Dlor V. Cocovan. și T. Ciungan, Vereșmort. Scrieți ce bucate aveți și prețul, căci dacă ne putem înțelege le cumpărăm pentru banca „Agricola“ din Hunedoara.

Dlui P. Mărunt, Rapolt. Precum poți vedea am anunțat în foaie, crezînd că le poți vinde mai bine așa, decît la o fabrică.

Dlui E. Maniu Hidegkut și Tripa George Aciuța. Ca să aveți informații mai de aproape am trimis cu posta „Legea Tovărășiiilor“ pentru care să trimiteți la Hunedoara — 70 fileri. — Pe scurt să răspund și aci următoarele: Înființați tovărășia (soc. de conzum) independentă pe baza legii comerciale din 1875 — înregistrîndu o la tribunal. Statute vă trebuie. Formular găsiți în broșură. Conducerea o are o direcțiune din 5—8 membri și un comitet de suprareghere de 3—5 membri.

Lucrul dinții e însă să aveți un om potrivit, care să vă fie conducător (vînzător) în prăvălie. Mărfuri puteți comanda din multe părți; la timpul o să vă spunem firme.

Dlor I. Rusu, și S. Papiu. — Brașov, A. Iulia. Porumbi resp găini de ori-ce soi să pot procura prin societatea economică a comitatului Dv. Adresați-vă profesorului agronomic (gazdasági tanár) de care aveți și Dv. și vă va da deslușiri.

Dlui I. Popa, inv. Comana de jos. Mai lesne e motorul cu ulei. Întru cît vă mai trebuie și acum astfel de motor, vă rugăm scrieți-ne și vă umblăm de rînd.

Dlui Ioan S. în B. Bine-ar fi, dar dac'am face bani — ne-ar închide. Mai bine cu muncă și cu omenie.

Dlui Stefan S. în D. Vorbă să fie nici în povești așa „mennu“!

Să găseste:

Clicine, scurteici, »bluzuri economice« să află de vînzare și să pot tocmi la Nicolae Iacobescu Nr. 558 Jebel com. Timiș.

Bețe (bîte) și coade de ciocan de corn și sînger să găsească la fratele nostru Marunt Petru I. Petru în Nagy rapolt.

Să caută:

Ovăs bun și sănătos mazere (fasole albă) din anul acesta.

Să scrie cine are la banca „Agricola“ din Hunedoara — Vajdahunyad.

Prețul bucatelor.

În piața Orăștiei:

Grâu,	maja m. 27—	cor.
Cucuruz	” 13—	”
Ovăs	” 13—14	”
Orz	” 12—13	”
Mere după soi	” 15—50	”
Nuci	” ” 40—70	”

În Budapesta:

Grâu	maja m. cor. 27 $\frac{1}{2}$ —28 $\frac{1}{2}$
Cucuruz	” ” 14—14 $\frac{1}{2}$
Ovăs	” ” 15—50—16
Orz	” ” 14 $\frac{1}{2}$ —

„Tipografia Nouă“, Orăștie.